

- ๑๐. ประชาชนรู้ตัวผู้มีสิทธิเป็นนายกรัฐมนตรีล่วงหน้าก่อนลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
- ๑๑. กำหนดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมือง ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ และมีบทลงโทษที่รุนแรงสำหรับผู้ฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
- ๑๒. จัดให้องค์กรอิสระเป็นองค์กรที่ถ่วงดุลและตรวจสอบการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันองค์กรอิสระก็จะถูกตรวจสอบได้ด้วยเช่นกัน
- ๑๓. กำหนดให้องค์กรอิสระต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละองค์กร
- ๑๔. วางขั้นตอนการปฏิรูปประเทศที่มีปัญหาหมักหมมมานานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะ ด้านการศึกษา กระบวนการยุติธรรมฯ ให้เสร็จภายใน ๕ ปี และการลดความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันของคนจนกับคนรวย คำนึงถึงปากท้องประชาชน การทำมาหากิน การจัดสรรที่ดินทำกิน และการดูแลสุขภาพตั้งแต่ในท้องแม่ไปจนแก่เฒ่า
- ๑๕. ให้มีแนวทางสร้างความเป็นธรรม เช่น การวางกลไกในการกระจายการถือครองที่ดิน การจัดสรรทรัพยากรน้ำ การช่วยเหลือชาวไร่ ชาวนา ให้พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

**สกัดคนโกงเข้าสภา
ด้วยกติกาในรัฐธรรมนูญ**

**ชุมชนท้องถิ่นพัฒนา
ปวงประชามีส่วนร่วม**

**รัฐต้องพัฒนาคุณภาพคน
ประชาชนต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ**

- ๑๖. จัดให้มียุทธศาสตร์ชาติที่ประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อกำหนดเป้าหมายและกรอบการพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องโดยให้รัฐบาลและทุกภาคส่วนของสังคมต้องร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเพื่อความเจริญอย่างยั่งยืนของประเทศชาติในระยะยาว
- ๑๗. กำหนดให้รัฐต้องมีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาไม่ว่าในรูปแบบใด
- ๑๘. สร้างกลไกที่ป้องกันมิให้การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐรั่วไหลไปในระหว่างทางก่อนถึงมือประชาชน
- ๑๙. กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด
- ๒๐. กำหนดให้การปกครองและการบริหารงานท้องถิ่นมีความโปร่งใสเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชน และประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความต้องการและตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒๑. ให้มีกลไกเพื่อเป็นทางออกในกรณีที่เกิดปัญหาทางการเมือง โดยให้องค์กรที่เกี่ยวข้องต้องพูดคุยและหาทางออกร่วมกัน

สามารถอ่านร่างรัฐธรรมนูญฉบับเต็มได้ที่

<http://cdc.parliament.go.th>

สาระสำคัญ

ร่างรัฐธรรมนูญ

สรุปสาระสำคัญบางประการในร่างรัฐธรรมนูญ

ส่วนที่ ๑ เรื่องสำคัญที่ประชาชนและสังคมจะได้รับจากร่างรัฐธรรมนูญ

- ๑. ประชาชนทุกคนได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพตั้งแต่ในท้องแม่ไปจนแก่เฒ่า ประเด็นสำคัญที่คุ้มครอง เช่น มารดาได้รับความคุ้มครองในช่วงระหว่างก่อนและหลังการคลอดบุตร
- ๒. เด็กเล็กได้รับการดูแล และพัฒนาอย่างเป็นระบบและได้มาตรฐานก่อนเข้าเรียนอนุบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเป็นเวลา ๒ ปี และให้เรียนตั้งแต่ออนุบาลหนึ่งเรื่อยไปจนจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) เป็นเวลา ๑๒ ปีอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายรวมเวลาที่ได้รับการดูแลโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ๑๔ ปี เมื่อจบการศึกษาภาคบังคับเด็กที่อยากเรียนต่อต้องได้เรียนโดยรัฐอาจจัดการศึกษาฟรีจนจบ ม.๖ หรือปริญญาตรีก็ได้ โดยให้รัฐจัดตั้งกองทุนขึ้นมาสนับสนุนการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการได้รับการศึกษาระหว่างคนมีกับผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยกองทุนจะสนับสนุนฟรีหรือให้กู้ยืมก็ได้

๓. ประชาชนทุกคนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาคกันโดยครอบคลุมการป้องกันโรค รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสุขภาพ และผู้ยากไร้ย่อมได้รับบริการสาธารณสุขจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๔. เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ได้รับการคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวก เพื่อให้สามารถดำรงชีวิต และใช้สิทธิเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น

๕. ผู้ที่มีอายุหกสิบปีขึ้นไปและไม่มีรายได้พอเลี้ยงชีพมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

๖. ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้าจากการปฏิรูปตำรวจอย่างเร่งด่วน และปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพและมีกำหนดเวลาที่ชัดเจน

๗. ประชาชนและชุมชนมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งเสนอเรื่องราวร้องทุกข์ต่อหน่วยงานของรัฐและได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว และยังมีสิทธิและได้รับการคุ้มครองในการติดตาม เร่งรัด ร้องทุกข์หรือฟ้องร้องหน่วยงานของรัฐ

๘. ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น และระดับประเทศ ตั้งแต่การเสนอให้ดำเนินการอันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน การตรวจสอบการทำงานและชี้เบาะแสการทุจริตประพฤติมิชอบของหน่วยงานของรัฐ

ส่วนที่ ๒ เรื่องเด่นอื่นๆ ในร่างรัฐธรรมนูญ

๑. กำหนดให้ประชาชนและชุมชนมีสิทธิและเสรีภาพอย่างแท้จริง โดยเรื่องใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดโดยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ประชาชนย่อมมีสิทธิทำได้ トラบเท่าที่ไม่เป็นอันตรายกับสังคมหรือละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของคนอื่น

๒. รับรองสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนอย่างชัดเจน และเพิ่มสิทธิใหม่ๆ ให้กับประชาชนและชุมชนขึ้นอีก เช่น

- กำหนดให้รัฐจัดให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับกิจการเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม และส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
- มีสิทธิในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงามทั้งของท้องถิ่นและของชาติ จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน
- เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน

๓. มุ่งลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม

- ในการจัดสรรงบประมาณ รัฐพึงคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการที่แตกต่างกัน ของเพศ วัย และสภาพของบุคคล ทั้งนี้ เพื่อความเป็นธรรม
- ในการพัฒนาประเทศ รัฐพึงคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนประกอบกัน

๔. กำหนดให้รัฐต้องทำหน้าที่ที่กำหนดไว้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนทุกคนโดยที่ประชาชนแต่ละคนไม่ต้องร้องขอใช้สิทธิเหมือนที่ผ่านมา

๕. วางระบบการเมือง ป้องกันคนโกงไม่ให้เข้ามาทำงานการเมืองอย่างเข้มข้นเด็ดขาด ตั้งแต่ไม่ให้สมัครผู้แทน และเมื่อเข้ามาดำรงตำแหน่ง ก็วางกลไกการตรวจสอบโดย รัฐสภา องค์การอิสระ และภาคประชาชนอย่างเข้มข้น พรรคการเมืองจึงต้องคัดเลือกคนใจซื่อ มือสะอาดเข้ามา เมื่อคนดีมาทำงานทางการเมือง การบริหารบ้านเมืองก็จะโปร่งใสมีคุณภาพ

๖. ให้ทุกคนไม่ว่ายากดีมีจนมีสิทธิเสมอภาคทางการเมือง **หนึ่งคน หนึ่งเสียง** ไม่ว่าจะเลือกใคร พรรคการเมืองใด **ทุกคะแนนมีความสำคัญ**

๗. เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้ง เป็นผู้มสิทธิเลือกตั้ง

๘. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมือง เป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยให้คนทุกกลุ่มทุกอาชีพลงสมัคร **ส.ว. ได้**

๙. วางกลไกให้พรรคการเมืองเป็นพรรคการเมืองของประชาชน โดยกำหนดให้การบริหารพรรคการเมืองต้องเปิดเผยและตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง

**ทุกชีวิตมีคุณค่า
รัฐให้การคุ้มครองดูแล**

**คุ้มครองตั้งแต่
ท้องแม่จนแก่เฒ่า**

**ทุกเสียงมีค่า
“กาบัตรเดียว”**

